

REDACȚIA

Arad, Str. Aulich (Adam)

ABONAMENTUL
 Pentru Anul Ungarilor
 pe 1 an fl. 10; pe 1/2
 an fl. 5; pe 1/4 de an
 fl. 2.50; pe 1 lună fl. 1.

N-rii de Duminică pe
 an fl. 2.—

Pentru România și străinătate:
 pe an 40 franci.

Manuscrisurile nu se înapoiază.

ADMINISTRAȚIA
 Arad, Str. Aulich (Adam)

INSERȚIUNILE:
 de 1 sbr garmond: prima-dată
 7 cr.; a doua oară 6 cr.;
 a treia oară 4 cr. și timbru
 de 30 cr. de fiecare publi-
 cațiune.

Atât abonamentele cât și
 inserțiunile sunt a se plăti
 înainte.

Scrisori nefrancate nu se
 primesc.

TRIBUNA POPORULUI

După alegerea de Metropolit.

Scaunul metropolitan întemeiat de
 marele Șaguna s'a îndeplinit în ca-
 drele formelor constituționale stabi-
 lite de statutul organic.

O mângâiere ne-a oferit acest act
 pentru că idea conducătoare a mem-
 brilor independenți a fost binele bise-
 ricei. Numai în apăsarea binelui s'au
 deosebit oamenii.

O parte a alegătorilor a căutat a-
 cel bine în idealurile misiunii apos-
 tolești și s'a grupat pe lângă clasi-
 cul reprezentant al spiritului lui Șa-
 guna, pe lângă blânda figură a pă-
 rintelui Episcop Nicolae Popea, în care

e personificată iubirea de neam și
 biserică împreună cu aureola știin-
 ței, virtuți moștenite de la marele
 său dascăl Șaguna. Ca fii iubitori de
 neam și biserică și cinstitori ai știin-
 ței, ținem a aduce în fața națiunii și
 bisericii acest dar al găzduțirii pă-
 rintelui Nicolae Popea, care stă mai
 pe sus de mitra metropolitană.

Altă parte a alegătorilor a cercat
 binele bisericii în spiritul practic al
 parintelui Episcop Ioan Mețianu.

În alegerea din 19/31 Decembrie se
 reoglindează psihologia vieții noas-
 tre de la apusul veacului al XIX. E
 bine să aibă această oglindă urmașii
 noștri pentru învățătura în viitoarea
 luptă pentru neam și biserică, ce-i
 așteaptă, ca din experiențele conse-
 cinței acestei alegeri să-și croiască
 soarta în viitoriu.

Am fi păcătuț dacă am fi omis
 din vedere aceste înalte considerați-
 uni pentru decorul unei unanimități,
 căci frumoasă și măreață e unanimi-
 tea, zicea părintele Mangra în răspuns
 ce l'a dat domnului Mocsonyi în
 conferința din presara alegerii, dar
 adevărată este ea numai atunci, când
 se manifestă spontan, din conștiință.
 Numai unanimitatea în conștiință e
 legitimă.

A treia oară se îndeplinește scaunul
 metropolitan după moartea marelui
 Șaguna, și a treia oară se dovedește
 că măiestria electorală și conivența
 de interese e mai tare de cât crucea
 în stn. Ni-se poate și acum imputa
 că nu suntem destul de tari în con-
 știință, nu stăm pe pedestalul pe
 care ni-a ridicat Șaguna și ne croim
 liber soarta. Dar' una trebuie totuși
 să ni-se recunoască, și anume, că nici
 în zilele grele când s'a săvârșit ulti-
 mul act electoral, nu s'a stins con-
 știința în inimi, ci mai virtos e viuă
 în toți cei independenți spiritualmente
 și materialmente, în cari nu sunt nici
 vrăjii nici căpățuții.

Trebuie să ne întărim în această
 credință noi, cari avem în vedere
 idealurile și ne-am pus în serviciul
 lor. Și când dela cei practici cerem
 considerația principiilor noastre con-
 ducătoare, îi asigurăm totodată de
 bunăvoința noastră față de tot ce se
 săvârșește pe terenul practic întru
 binele națiunii și al bisericii, că nu
 mai națiunea și biserică, se înflorească.
 Nu pentru persoane trăim și murim,
 ci pentru națiune și biserică.

Dela Preasfințitul ales Metropolit
 atârnă să țină cont de spiritul esprî-
 mat în cele 41 voturi contrare și
 îmbinându-l cu spiritul său practic, să
 realizeze în inima bisericii armonia
 acelor spirite și să producă prin ac-
 tivitatea sa metropolitană armonie
 în conștiința atât de frumos exprimată
 de părintele Mangra, și atât de mult
 dorită de toată suflarea românească
 și creștinească. Sfera înălțimei la
 care s'a ridicat Preasfințitul pretinde
 și o înaltă sferă de vederi. Avente-se
 Preasfințitul la acea înaltă sferă de
 vederi, și actul alegerii nu va fi is-
 vorul desbinării, ce atât de mult pre-
 ocupa pe dl Mocsonyi, ci izvorul unei
 uniri în simțiri și gândiri. „Un
 Christos, un cap și o biserică“.

Da, suntem oameni, supuși robiei
 patimilor, și nu ne putem desbrăca
 de „omul“ în noi, în deprinderile
 noastre private și în casele noastre.
 În casa lui Dumnezeu însă trebuie să
 ne desbrăcăm de robia acelor patimi,
 căci casa lui Dumnezeu este. „Cine
 vrea să-mi urmeze mie — zice Mân-
 tuitoarul Christos— să se lapede de sine
 și să-mi urmeze mie“. Va fi fost
 Preasfințitul Episcop Ioan Mețianu
 supărat de oameni și va fi supărat
 poate și dînsul îndoit pe oameni. Bi-
 serica îi cere acum abnegație, lăpă-
 dare de sine și deschiderea porților
 dreptății evanghelice, căci Domnul
 zice: „Lăsați-mi mie rășnărea“.

Credem a fi exprimat prin aceasta
 o dorință comună ce arde în inima
 tuturor credincioșilor P. S. Sale. Și
 cu aceasta încheiam în speranța, că
 steaua norocului, care a ridicat pe
 Preasfințitul Episcop Ioan Mețianu de
 jos la treapta metropolitană, și va
 încorona opera tainicei sale lucriri
 prin norocul de a fi dînsul care pune
 coroana unirei naționale și bisericesti
 pe fruntea sângerată a poporului ro-
 mânesc. Și fii de fiii noștri mare va
 chema atunci numele lui.

De la congresul național bisericesc.
 Duminică a fost așternute la guvern actele
 privitoare la alegerea de metropolit a Prea-
 sfîinției Sale episcopului Ioan Mețianu. Actele
 vor fi apoi supuse înaltei aprobări a M.
 Sale. Se crede, că nici o pedecă nu se va
 ivi și astfel mult într'o lună, se va face în-
 stalarea. Până atunci congresul este de-
 clarat în permanență.

Situația la Anul-nou.

Felicitățile.

De când cu era constituțională, elicele
 din centru încă niciodată la „Anul nou“
 nu s'au felicitat, preamărit reciproc, nu s'au
 îmbărbătat și însuflețit în cuiburile lor cu
 atâta „îngrijire patriotică“, cu „simțimente“
 de indignare reciprocă, etc. etc. ca de
 astădată. Par' că și au de ce.

Guvernamentalii, sau cum se și zice „din
 clubul Lloyd“ (căci în casa societății ti-
 pografice a Lloyd u'ui este cuibul lor)
 s'au întrunit, ca de obicei mai întâiu aici,
 pentru a-și exprima gratulațiunile către pre-
 sidentul lor Podmanitzky Frigyes; ear vor-
 bi'orul solemn era Szemere Attila, care
 pretinde serios și chiar se ceartă cu pri-
 măriia din Budapesta, că familia lui și trage
 obârșia deadreptul și nelaterupt dela Ar-
 pād. Eacă cum și a început logosul această
 odraslă veche:

Nu cu inimă ușoară, nu cu sufletul cu-

prins de bucurie... adevă vin să'l felicite,
 ci cu îngrijirea mare care pretulindeni în fea-
 ră cuprînde pe adeverații patrioți. Simțim,
 zice, știm, și vedem, că acest nou an în
 nici o privință nu se aseamănă cu acela,
 pe care l'am sărbat acum trei zeci de ani...
 Parcă o evoluțiune vecinic clăditoare și
 sarpătoare a naturii ar fi răpit cu sine su-
 fletele oamenilor. Chiar și auzim isbiturile
 buzduganelor pe acele ziduri, pe care o mun-
 că nefrângibilă de trei zeci de ani le a ridi-
 cat întru sporirea puterii ei...

Provocându-se apoi și la autoritatea unui
 apostol al Mormoilor, gratulantul zice: „Nu-
 merosi bărbați distinși ai parlamentului no-
 stru s'au băgat în slujba acestor tendințe,
 fără nici o cumpănire, fără nici o critică...“
 Ear cei ce „împing constituția patriei în pe-
 zicel, cei-ce sapă autoritatea parlamentului
 și scad desbaterile lui la nivelul adunărilor de
 neamuri din America de sud...“ etc.

Putut-a oare cineva prevedea, că voința
 cutezătoare a douăzeci de deputați ajunge,
 pentru ca în țară să nu se facă nici-odată
 vr'o lege? Fără nici o trecere cu din senin
 s'au întâmplat transformări din prieten în
 inujman...

și apoi reținând de sigur fiecare risul, a-
 ceastă floricecă:

„Cu mândrie pe deplin îndreptățită pu-
 tem să întrebăm: are țara dreptul a se
 plînge de această domnie de trezeci de
 ani? Are țara pricina a striga după schim-
 bare? N'a fost oare partidul liberal întot-
 d'auna inițiatorul cinstit, pricepător și neego-
 ist al acțiunii de viață, al isoarelor de
 puteri ale țării?...”

La sfârșit apoi totuși „sperează“ de mai
 multe ori, că țara va birui greutățile nu-
 mai ascultând de partidul liberal.

Podmaniczky răspunzând, foarte searbăd,
 zise între altele, că „cei-ce se răsobieșe
 acum în contra constituției noastre“...
 „tocmai acest privilegiu (reînnoirea pactului)
 și-au ales, ca să calce în tină această con-
 stituție“... „Maghiari pustiesc ceea ce noi
 cu așa mari greutate am eluptat“....

Dela „Lloyd“, delegația s'a dus la el, la
 Bánffy din Buda, sub conducerea orato-
 rului solemn Tisza István.

Gratulația lui băjbaie de cuvintele: „Gra-
 vitatea situației“, dar cu toate acestea nu
 stăm față cu o criză serioasă adânc tăie-
 toare, de aceea nici „nu ne este ertat să
 mergem prea de tot departe“, adică alusi-
 vine la vr'o împăcare. Vorbește apoi mai pe
 larg de „hajsza“ opoziției; „nu este ertat
 — zice — că larma meștesugită în jurul
 așa zisului ex-lex să detragă atențiunea țării
 și a noastră tuturor de la răul mult mai
 mare, dela pericolul mult mai grav, care
 ascunde în stnul său degenerarea întreg
 parlamentarismului nostru“....

„Temelia sigură, stilul sigur al acestei
 monarhii numai națiunea maghiară le al-
 cătuește“.... „E vorba, zice, să rămână
 încrederea, că națiunea, maghiară nu nu-
 mai voește, să mențină această monar-
 chie, dar că și știe și e în stare a o
 menține“....

„Dar' uitați-vă, zice, la mișcarea naționa-
 lităților în țeară! Ascultați risul de batjo-
 cură a dușmanilor noștri; priviți stupefac-
 țiunea aliaților noștri, cari deodată afirmă,
 că rătăcire și iluzie a fost de a se bizui pe
 noi“....

Astfel urmând, ajunge a rosti și cuvên-
 tal împăcăciune (kiegyenlítés), dar' cu așa
 fel de condițiuni, încât să nu cuprîndă u-
 cilire nici pentru persoane nici pentru
 partide... „d'aceea trebuie scoasă ori-ce ma-
 terie veninoasă, care duce la degenerarea si-
 tuției“.

„Așa dar' trebuie asigurată destoinicia,

rînduiala și capabilitatea de a lucra a par-
 lamentului, dar' totdeauna trebuie asigurată,
 în marginile posibilității, rînduiala și și
 cînstea alegerilor...“

Cuvênțul din urmă i-a tîst tot despre
 „desnădejdea sălbatică“ a opoziției.

Bánffy răspunzând gratulație, crede, că pe
 nedrept, cu nedreptate și nemeșat (Așa ei!)
 stă, luni d'arîndul, ca o țintă esp-să gloan-
 țelor, că cu mâinile încruciate rabta vătă-
 mările, atacurile și învinuirile nedrepte...
 da, zice „hajsza pornită în contra mea este
 nejustificată“... mai repetînd acest cuvên-
 t de vre-o patru ori. Pe urmă recunoaște, că
 „în opiniunea publică a țării înlăuntru pre-
 cum și în cea din afară prestigiul nostru
 s'a clătinat“....

„Dar'... nu e cu puțință a întocmi pro-
 gram nou ce s'ar extinde pe vremuri inde-
 părtate“... „vom merge până la marginea
 de neapărată trebuință și vom ocoli tot
 ceia-ce este deprisos“... — „Istoria nouă
 ne va da dreptate“... și „interesul“ țării
 așa o poruncește... „Nu ne dăm îndărăt
 de frică, de ori-și-unde ar veni atacul“....

„Țin în mână arma, pe care numai atunci
 o vom depune, când vom putea să o depun
 fără ca acest partid să sufere vr'o scurtare
 ori vătămare, fără ca prin depunerea ei să
 jertfesc interesele țării“....

Ce mai spune la sfârșit, e banalitate.
 Cu aceasta s'a isprăvit gratulația guverna-
 mentală.

DIN ROMANIA

Ziua de naștere a Reginei.

M. Sa Regina, împreună cu principesa
 moștenitoare, au asistat Vineri seara, 30
 Decemvrie la Teatrul Național, la repre-
 zentație de gală dată cu ocaziunea zilei de
 naștere a Augustei noastre Suverane. Sala
 era eu desevîrșire plină și în sărbătoare.
 La apariția M. S. Reginei în loja regală,
 sala întreagă s'a ridicat în picioare; orche-
 stra a întonat imnul regal, pe care toată
 lumea l-a ascultat în picioare. Cortina s'a
 ridicat apoi; dl C. Notara și dna Ar. Ro-
 manescu, în costum național, au recitat
 câteva versuri. Ultimele cuvinte ale arti-
 știilor: „Trăească Regina!“ provoacă un
 entuziasm de nedescris. Sala, din nou în
 picioare, isbucnește în strigăte de bucurie
 și în aplauze, cari țin mai multe minute.
 Se fac Maiestății Sale ovațiuni entusiaste.
 M. S. Regina, foarte mișcată, mulțumește
 cu farmecu-i nelntrecut.

Spectacolul a început conform progra-
 mului, cu „Mărioara“, dramă în doue acte,
 o adevărată și sfășietoare poemă, în care
 peana măiastră a poetei „Carmen Sylva“ a
 așternut comori de gândire și simțire. În-
 terpretare, de rëndul acesta a fost, dacă
 se poate, cu desevîrșire superioară; dl
 Notara și dna Romanescu s'au întrecut;
 dl Demetriade a fost de asemenea foarte
 bine și mișcător.

A urmat apoi „Fântâna Blandusiei“, dră-
 gălașa piesă în versuri a nemuritorului bard
 de la Mircești.

Ovreme oprită.

Ministerul de interne a trimis o circulară
 tutulor prefectilor din Moldova, făcându-le
 cunoscut că după informațiile pe cari le
 are, mulți ovrei din Austria sunt primiți în
 țară, fără ca pasapoartele lor să fie viza-
 te de consulatele române din Austro-Un-
 garia.

În consecință, ministerul ordonă prefectilor
 să ia cele mai severe măsuri pentru că a-
 semenea fapte să nu se mai repote.

Același lucru întimplîndu-se și cu evreei
 din Bulgaria, ministerul de externe a oprit
 consulaturii române din Ruscic de a mai
 viza pasapoartele evreei.

*

Pentru copii oropsiți.

Administrația domeniului privat al M. S. Regelui a oferit instalarea și întreținerea unei cantine și asil de noapte pentru copiii depărtați și lipsiți de mijloace, cari urmează la școala din comuna Broscer, județul Suceava.

Economie rurală.

Ministerul domeniilor a acordat o nouă sumă de 8000 lei pentru cumpărarea de vaci și bivolițe pentru ferme de pe lângă școala centrală de agricultură de la Herăstrău.

Expoziția

D. P. Poni, comisarul general al guvernului pentru expoziția din 1900, a sosit în București venind din Paris.

D. sa a isbutit să obțină o nouă sporire a locului destinat Expoziției române. Terenul pe care va fi construit pavilionul nostru principal va avea cu 100 metri pătrați mai mult, adică în total 550 m. p.

Pentru produsele noastre agricole și alimentare vom dispune de 260 m. p. Locul care ni s'a rezervat pentru aceasta este din cele mai bine situate; el se află între Expozițiile agricole a Franței și a Italiei.

Prânz diplomatic

La prânzul festiv care a avut loc la legătuinea imperială a Rusiei, comesezii Exc. Sale dlui de Fonton au fost: dl colonel Kossenko și dl căpitan Boguslavski; dl Dimitrie A. Sturdza, președintele consiliului, ministru al afacerilor străine; dl general Berendei, ministru de război; dl general Vlădescu, șeful statului-major regal, împreună cu d-nii colonelii Mano și Priboianu, adjutanți ai M. S. Regelui; dl general Rubescu, maestru al curții AA. LL. RR. Principelui Ferdinand și Prințesa Maria; dl Rosetti-Solbecu, ministrul nostru la Petersburg; dl general Barozzi, șeful marelui stat major al armatei; dl general Arion, comandantul corpului II de armată; dl general Candiano-Popescu-bravul luptător dela Grivița; d-nii atașați german și italian; dl Caton Lecca, prefectul poliției Capitalei; dl maior Muică; d-nii de Somow, de Westman și Bobrov, atașați ai legătuinei imperiale.

Azi dimineață, dl colonel Kossenko și dl căpitan Boguslavsky au vizitat diferite case.

AFACEREA DE LA BRASOV.

Discursul dlui D. Sturdza

rostit în ședința Senatului la 23 Noembrie c. ca răspuns la interpelarea dlui Titu Maiorescu „asupra refuzului de a plăti bisericii sf. Nicolae și gimnaziului din Brașov anuitatea ce li-se cuvine.”

(Urmare.)

Aceste tratative sunt deschise; ele urmează. Crede d. Maiorescu, că e bine să le suprimăm și preferă oare d-sa mai bine să se închidă școala și biserica din Brașov, pentru ca să mă poată turta pe mine? Oare aceasta ar fi dreptate cu școala și biserica din Brașov? și durere de inimă? și conștiință conștientă și limpede?

Din actele cetite de mine mai reese clar, că din capul locului, de când am devenit ministru în 1895, au început tratative diplomatice în privința acestei rente, cu scop ca ea să poată fi plătită în mod regulat și fără neplăceri din vre-o parte.

Acum vă întreb, d-ilor Senatori, în ce parte e delatiunea, în ce parte e reaua voință, în ce parte e ura, în ce parte e nepriceperea și socoteala? În partea mea sau în partea onorabililor adversari? (Aplause).

D. Maiorescu cu își trage originea sa de dincolo de Carpați. Bărbați însemnați din familia sa au rămas acolo—Episcopul Popasu; alții, ca venerabilul său părinte, au trecut munții în câmpiile dunărene. D. Maiorescu are prin urmare o origine, de care se poate făli și se ș falesce. D sa e om învățat, unul din cei mai învățați dintre noi; d-sa e doctor în filosofie la Universitatea din București, traducător al lui Schopenhauer, a fost rector de Universitate, membru al Academiei Române; d-sa e în capul unei școli literare nouă, a fost ministru cultelor și al instrucțiunii publice de mai multe ori, e unul din advocații cei mai distinși ai Regatului; dl Maiorescu e unul din oratorii cei mai distinși ai Senatului.

Câte titluri are d-sa, cu cari se poate făli? Eu—nu pot să-i opun nimic. N'am nici un titlu academic. N'am fost nicăcar învă-

țător de școală primară sătenească, decum rector de Universitate. Nu am fost și nu sunț advocat!

Sus stă d. Maiorescu, mai ales când stă braț în braț, cu d. Take Ionescu! Dar ori și-cum, ori cât de sus stă, d-sa putea să se gândească, că atât de prost și de nepriceput tot nu sunt, ca eu pe mine însumi să mă dau de mal, și aceasta fără de nevoie!

Dar mai este aci și altceva; toate retele și rătăciile, pe care poarte cineva să le săvârșească, d. Maiorescuși cu amicii săi, mi pun în socoteala mea, pentru că au convicțiunea, că un biet numismat și iubitor de documente vechi își va perde cumpătul și va pica ușor în groapa ce i-o sapă oamenii de o dibăcie netrădătoasă!

Nu poate înghiți d. Maiorescu, că sunt și eu la Academie ceva, si ar vrea mai bine să mă portar la Academie.

Dar ceva mai mult încă. Cum îndrănesc eu să mă amestec în politică? Cum îndrănesc eu să stau la vorbă serioasă cu d-sa? și încă să am obraznicia să mă pun față în față cu d-sa și să-l contrazic? Vedeți, D-ilor Senatori, această îndrăzneală a mea nu o poate ierta, precum nu vă poate ierta nici d-voastră din majoritate, că aveți încredere în mine.

D Maiorescu ar voi că partidul liberal să fie desbinat, despărțit, ca să nu poată să meargă înaintea ca partid, pentru ca atunci să pescuiaască în partid aderenți și să-i mărească astfel cercul d-sale și astfel să ajungă mai iute cu ai d-sale la guvern, pentru ca atunci să aplice libertățile publice pe spatele cetățenilor, cu căldura cunoscută și iubirea probate. (Aplause).

Vedeți! D Maiorescu nu mai poate înghiți încă un alt lucru. D sa, bărbat învațat, hârșit în multe, și publice și private, pentru că este și advocat—d-sa, considerat ca unul din luceferii învățământului nostru—n'a isbutit, de câte ori a fost la Minister, să facă reforma cea mare a instrucțiunii. A venit însă un biet matematician, care nu e nici de școala nouă, nici de școala veche, și peste capul d-lui Maiorescu, și fără a avea înalta d-sale încuviințare, a făcut reforma, și încă e pe cale de a o aplica. Și ce reformă bună, folositoare, priincioasă și care a prins în corpul didactic și în țară! Cum să ne ierte dl Maiorescu, ilustrul filosof, de acest mare păcat! Inde irae! (Aplause).

(Va urma.)

Din Bucovina.

Deschiderea dietei.

Mercuri la orele 11 din zi s'a deschis în mod solemn prima sesiune a perioadei IX de alegeri a dietei bucovinene. Deschiderea dietei a premers în biserica catedrală cât și în biserica rom.-cat. câte un serviciu solemn, la care am luat parte aproape toți deputații. În biserica catedrală a celebrat serviciul I. P. Cuv. Sa dl Archim. Miron Calinescu asistat de părinții I. Isopescu. I. Ianovici și diaconul Bocca. Înca înainte de orele 11 s'au intrunit deputații în număr complet în nou renovata sală a palatului țării. Locul destinat pentru ascultători era ticsit de un număr public.

Precis la orele 11 apare în sală presidentul țării bar. Bourguignon în uniformă de gală, urmat de consilierii guverniali N. Balmoș și Sirzysztie.

Deputații ocupă locurile lor. Mareșalul țării dl Iancu Lupul ocupă locul presidial.

Notar: comisarul țării de Goian.

La masa guvernului ocupă loc presidentul țării și consilierii Pompe Balmoș și Sirzysztie.

Presidentul țării comunică înaltei Case deciziunea M. Sale Impăratului, prin care este numit deputatul dietal dl Lupul mareșal al țării și deputatul dietal dl Dr. Rot, locțiitor.

După aceasta comunicare ia cuvântul mareșalul țării dl I. Lupul și rostește un discurs mai lung în limba germană, al cărei rezumat e următorul:

Chemat de M. Sa Impăratul pentru a doua oară la acest post, exprim mai înainte de toate M. Sale Impăratului cea mai profundă și respectuoasă mulțumită pentru această distincțiune. Sentimentele mele profunde de sinceră bucurie, venerațiune și alipire față de Monarch și Casa domnitoare, mă însușesc atât pe mine cât și inimile tuturor Bucovinenilor. Trecând apoi la activitatea rodnică a regnării de 50 ani a M. Sale roagă pe presidentul țării să depună omagiile dietei la treptele tronului prea înalt. Salută apoi deputații și pe presidentul țării, rugându-i să conlucre cu toții spre binele și desvotarea țării.

Deputații români au fost salutații apoi cu următoarele cuvinte rostite în limba română:

Stimaților Domni!

Ținta afacerilor noastre, cu care avem a ne ocupa în sesiunea prezentă, este îndreptată spre binele țării și al poporului nostru. Cu toată inima și cu tot zelul pătrunși de conștiința îndatoririlor noastre să pășim dară la lucru, care ne așteaptă, menindu-i toate puterile noastre, ca cu un bun succes să ajungem la rezultatul dorit.

Vă salut, domnilor mei, la intrarea D-Voastră în viața parlamentară a țării noastre, exprimând totodată convingerea mea, că amorul D-Voastră către țară și popor a fi totdeauna conducătorul deciziunilor și concluzelor D-Voastră.

După vii strigăte de „Trăiască” salută deputații și în limba rusească.

În continuarea discursului amintește cu respect de activitatea acelor bărbați, cari au eșit din dietă, și apelează la deputați, ca să susțină renumele bun al dietei. În fine amintește în cuvinte adânc simțite moartea Impăratesei Elisabeta și a archiducesei Maria Antonia de Toscana (deputații și auditorul ascultă în picioare aceste pașage) și declară sesiunea deschisă între vii aclamări de trăiască la adresa M. Sale Impăratului.

Bar. Bourguignon salută în numele guvernului dieta și o asigură, că va sprigini din toate puteile lucrările ei.

Urmează apoi citirea formulei promisiunii solemne (*Angelobuny*) la care răspund toți deputații români cu cuvântul „promit”.

Presidentul țării cere cuvântul pentru a ceti în limba germană mesagiul imperial, care este ascultat în mijlocul celei mai mari atențiuni. Mesagiul redigiat în limba română îl citește dl cons. gov. Balmoș ear cel rusec dl cons. gov. Sirzysztie. Textul Mesagiului românesc e următorul:

Cătră dieta ducatului Meu Bucovina.

Din incidentul a cincizeci aniversării a urcării Mele pe tron a decis dieta iubitelui Meu ducat Bucovina să-Mi transmită prin o deputațiune omagiul reprezentanței țării și în o adresă să deee expresie serbătorească dorințelor, în cari în această însemnată zi comemorativă isvorec din credința și aderența cătră Mine și Casa mea, din iubirea cătră patria mai restrinsă și din îngrijirea pentru binele monarchiei.

În urma doliului adânc, în care M'a transpus pe Mine și casa Mea mutarea la cele eterne a consorței Mele repausate în Domnul, a Majestații Sale Impăratesei și Regine Elisabeta, a trebuit să nu mai aibă loc venirea deputațiunii la sejurul curții Mele.

Dar' bucurios iau la cunoștiință omagiul dietei și li exprim pentru această manifestațiune loială mulțumitu Mea împăratească.

Eu știu, că credința dinastică, aparentă acolo corespondente sentimentelor populațiunii reprezentate prin dietă și cuprinde în sine nestrămutata tinere la legătura monarchiei, închiegată din providența dumnezeiască tare și puternic în o evoluțiune istorică multecenteuară și glorioasă.

În evenimentele schimbăcioase ale domniei Mele de cincizeci de ani, am aflat Eu în abnegațiunea întotdeauna probată și gata la sacrificii a popoarelor Mele fidele un rasim solid al tronului. Ea oferă, ori ce s'ar ascunde în sinul viitorului, o garanță sigură pentru menținerea integrită a puterii și a vazei statului.

Cultura intelectuală și cea materială, promovate prin drepturile indivizilor, garantate în legile fundamentale de stat și prin egală îndreptățire a popoarelor, au luat pretutindene un avânt îmbucurător.

Poate fi numai în folosul promovării binelor părților diferite, promovare făcută cu îngrijire și absolut necesară pentru progresul continu al întregului, dacă în desvotarea instituțiunilor publice li-se oferă reprezentațiunilor țerilor, ca celor în prima lină chemate de a păzi interesele de bunăstare, o latitudine corespunderătoare

pentru manifestarea drepturilor lor constituționale.

Sper și doresc, că mai presus de toate, contrastele de opinii și de tendențe, voința firmă pentru înaintarea obiectivă a bunei-stării intelectuale și materiale, va produce o cooperare a tuturor puterilor, sprijinită de respectul reciproc al drepturilor și de echitate.

Tuturor acțiunilor dietei concepute în acest spirit nu le va lipsi protecția Mea de părinte al țării.

Totodată trimit dietei salutarea M. a împăratească.

Dat în Viena la 22 Decembrie 1898.

Francisc Iosif m. p.

Thun m. p.

După cetirea acestui mesagi, se închid. ședința la orele 12 din zi.

Alegerile comunale din Roșă-Mănăstiriște.
Alegerile comunale suplimentare din cercul II de alegători Roșă-Mănăstiriște s'an terminat cu înfrângerea Românilor. Afiam la încheierea foii, că candidații români d-nii cons. Pridie și prof. Simionovici au intrunit la alegerea mai restrinsă, care a decurs astăzi, minoritatea voturilor. Aleși sunt d-nii I. Ludwar, C. Hack și S. Holicki.

Acordare de stipendii. Presidentul I. F. a țării a acordat dlui stud. med. Adrian Bodnărescul un stipendiu anual de 600 fl. și dlui stud. tehnic Orest Procopovici un stipendiu de 500 fl. din stipendiile fondului relig. gr. or. create de Maj. Sa Impăratul pentru fii de preoți gr. or. bucovineni.

Revista externă.

Italia și Franția.

Vaticanul e foarte nemulțumit că prin tratatul comercial dintre Italia și Franța s'au înbunătățit relațiunile între aceste două State.

Ziarele catolice atacă violent pe ministrul de externe al Franței și zic că concesiuile acordate Italiei prin acel tratat nu sunt de loc favorabile.

„Voce della Verita” își dă silința să lărgească abisul dintre Franța și Italia. Acest ziar afirmă că Italia e cuprinsă de o ură nelimpăcată în contra Franței și că o împăcare între aceste două țări e absolut imposibilă.

„Voce della Verita” descoperă toate rănile, amintește ocuparea Tunisului de cătră Franței, atacă violent pe Franța, conjură pe morți și citează declarațiile lui Thiers asupra Italiei.

Acasta e foarte caracteristică pentru scopurile politice ale „internaționalei negre”. Ea spera mereu că armele franceze vor restabili puterea lumească a papei și de aceea, pentru ea e dureros ori-ce eveniment care aduce o apropiere între Franța și Italia.

Din Beiuș.

Beiuș, la 31 Decembrie n. 1898.

Onorată Redacțiune!

Duminecă în 25 n. l. c. am asistat la festivitatea „Vulcaniană” aranjată de directoria studioasă de la gimnaziul românesc din loc din incidentul aniversării morții fericitului episcop Samuil Vulcan, fundatorul gimnaziului. Despre decursul acestei festivități am onoare a vă raporta următoarele:

Festivitatea a avut loc în sala festivă a gimnaziului fiind de față toată inteligența română din loc, domni și dame, elevele internatului românesc de fetițe cu profesorele, mulți cetățeni de ai noștri și câțiva străini.

Festivitatea a decurs conform programului următor:

Programul festivei Vulcaniene din 25 dec. 1898. 1. „Mars”, executat de corul instrumental. 2. „Cuvânt de deschidere”, citit de pres. soc. Ioan Iepure, prof. gimn. „In memoria lui Vulcan”, esec. de corul cal. 4. „Regina Ostrogoților”, de G. Coșca, predată de A. Popescu st. cl. VII. 5. „Ochi”, esec. de corul inst. 6. „Bubue”, esec. de corul vocal. 7. „Pázmány”, de J. Arany, pred. de J. Weissglas st. cl. VIII. 8. „Csárdás”, esec. de corul instr. 9. „Cântec vânătoresc”, esec. de corul vocal. 10. „Schwäbische Kunde” de L. Bland, decl. de A. Bosac st. cl. VIII. 11. „Marzas”, duet esec. de A. Popescu st. cl. VIII. și A. Popovici st. cl. VIII. 12. „Surugiu”, de V. Alexandri pred. de St. Ștefan st. cl. VIII. 13. „Reînnoirea”, esec. de corul vocal. 14. „Cuvânt de închidere” ținut de Al. G. Munteanu st. cl. VIII. 15. „Reiter-marș”, esec. de corul instrumental.

Singuraticile puncte au fost bine executate; deosebi notez declamația studentului Ștefan Țășădan, care a predat foarte cu succes cansoneta lui Alexandri „Surugiu”, stîrnind ilaritate foarte mare în publicul asistent. Mult ni-a plăcut și duetul de Marzas, cântat în violină de studentii Ștefan A. Popescu și A. Popovici, cari au un curaj și o dibăcie rară au executat această piesă destul de grea în felul obișnuit.

Nu pot să trec cu vederea vorbirea de către profesor Ioan Iepure, conducătorul societății de lectură a studenților. Nu e de mirare să auzim între păreții acestui discursuri rostite într-un spirit atât de național-romănesc, ca și cel al dlui Iepure; am fost deci surprinși foarte, dar nu atât mai plăcut, ne-a încălzit deosebi discursul adresat celor, „cari își lapădă limba și neamul, cari nu lucră din răspundere pentru idealul nostru național și cari vorbesc alte limbi înainte de a o ști pe a lor”. Onoare tinărului profesor în direcția al cărei bun început l'a făcut!

Străinii — câți erau de față — nu se simțeau prea bine la auzul acestui discurs, dar cu atât mai mult a fost remunerat dl. Iepure de nesfârșitele strigăte de „bravo” și „să trăiască” al publicului român.

Tot așa demn de laudă a fost și cuvântul de închidere al simpaticului student Alexandru Graur-Munteanu, rostit într-un ton nu mai puțin românesc ca și cel al dlui Iepure. Motto al discursului din urmă era „Deșteaptă-te Române” al laureatului Murășan. Drept răsplătire i-au fost aplauzele furtivoase, de cari răsună sala și zimbetele ochilor celor mai frumoși, ce priveau spre densul.

Între adevăr ne crește inima de bucurie, văzând că în gimnaziul nostru se începe și această viață națională, care o avea pe vremea Sălăgeneștilor. Am dori numai, ca această direcție începută acum să fie continuată și cultivată cât de mult spre folosul noastră și a gimnaziului.

Am observat însă și greșeli, cari trebuie corectate și în viitor. Programul a fost cam lung și astfel aproape plictisitor. Programul lung de almintrelea nu e caracteristic pentru Beiușeni și în privința aceasta se și aseamănă mult cu cei din „Șanturung”. Această însă deocamdată treacă — duce se! Dar ce loc au în program declamațiile în limbi străine și în special în cea ungurească? Dar „Csárdás”-ul executat de orchestra gimnaziului? A fost aceasta o festivă oficială de a statului modern ungar, ori una aranjată de un gimnaziu român întru amintirea unui episcop român, care va fi fost fondatorul?

Oare nu s'ar putea extermina din gimnaziul nostru această căciulire prea servilă și deamă de dispreț? nel. —

NOUTAȚI

Arad, 3 Ianuarie n. 1899.

Știri personale. Cu trenul accelerat de ieri după amiază (orele 4) a sosit în Arad I. P. S. Sa noul metropoli *Ioan Meșianu*, însoțit de d-nii P. Truția și Augustin Hamsoa.

În același tren venea dela Sibiu P. S. Sa *Episcopul N. Popea*, însoțit de Prea Cuvioșia Sa archimandritul Filaret Mustea, care au plecat spre Caransebeș.

Duelul Bánffy-Horánszky, după cum se știe din Budapesta, totuși se va face și încă azi ori mâine. Se vor trage două gloanțe în — aier!

Krivány în — Arad. Mare senzație în oraș: marele hoț Krivány va fi adus curând la Arad, unde azi în toate straturile societății tot despre el se vorbește. Se crede, că el a venit să fie prins. La Viena a sosit din Italia, unde iarna l'a ajuns fără să mai aiba bani, așa, că la Viena a fost silit să zălogiască rufăriile. În Italia a stat la Lucarno, stațiune climaterică. A declarat, că familia lui nu știe despre el nimica. La Viena o să-l țină pentru a-și face pedeapsa ce i-se va croi drept oșândă că s'a înștiințat sub un nume fals.

Fuga unui cadet. Din cetatea Aradului a fugit cadetul Pichler. Era săracul năcăjit, pentru-că făcuse datorii multe. Acum se zice, că a și ajuns în Elveția. A fugit din spitalul militar, noaptea, sărind toate șanțurile. Brava cătană!

Sânge pentru „csárdas”. În comuna curat ungurească Bogdand s'a încins în sărbătorile Crăciunului unguresc un „csárdas” învățat la cărciuma Jidanului. Vinarsul fiind mai puternic de cât jucăușii, s'a iscat între aceștia o ceartă din cauză, că nu se puteau înțelege, care din ei joacă mai bine „csárdasul”. Cearta a degenerat în bătaie și vre-o 8 dintre ei tot sânge s'au făcut, junghiindu-se cu cuțitele; 3 mai virtuoși sunt greu răniți și lasă puțină speranță de viață. Nu și-ar fi năcaz, dacă asemenea scene s'ar petrece între sălbatici, dar se petrec în mijlocul „Kulturgylet-urilor”.

Conferența antianarchistă. Asupra conferinței antianarhiste circulă știrile cele mai contradictorii. O știre din Berlin explică în chipul următor aceste contradicții: Ceea-ce se cunoaște până acum, e numai rezultatul deliberărilor comisiunilor instituite de conferință. De oare-ce reprezentanții diplomați ai conferinței n'au fost împuterniciți să ia hotărâri definitive, rămâne ca guvernele să se înțeleagă și să decidă asupra propunerilor conferinței. Până acum, după-cum se pare, nu s'a stabilit în ce formă își vor exprima guvernele atitudinea lor față de propunerile conferinței. O nouă întrunire a conferinței nu e exclusă; până acum însă nu e nimic hotărât.

Munte prăbușit. În orașul italian din Elveția *Airolo* s'a surpat la 27 Decembrie un munte făcând mari pustiiri. Eacă unele amănunte ale acestei întâmplări.

Locuitorii din *Airolo* erau de multă vreme cuprinși de teamă, căci, în urma mării îngrămădiri de zăpadă și de ghiață de muntele Sasso Rosso, situația devenise foarte primejdioasă. Prăbușirea muntelui a început la orele 2 dimineața și a durat până la orele 9 a. m. Blocuri uriașe de stânci s'au rostogolit din înălțime, distrugând tot ce le sta în cale. Otelul „*Airolo*”, 7 case și mai mult alte edificii au fost dărâmate.

Două bărbați și un copil au fost omorâți. Locuitorii își părăsiseră de cu noaptea locuințele. Primăria amenință să se prăbușească. Suprafața prăbușită e largă de 500 metri și lungă de 700. Masele prăbușite cuprind cam 300.000 metri cubici. O parte mare din pădurea ce apăra comuna *Airolo* a fost nimicită.

Sasso Rosso, de pe care s'au prăbușit masele de piatră și de pământ, e o stâncă uriașă, în partea sudică a Gothardului, la stânga eserei tunelului. Autoritatea federală făcuse deja astă vară cercetări și se făcuseră zidiri și întăriri în părțile ce amenințau să se prăbușească.

La începutul prăbușirii, fortăreața din *Airolo* a alarmat populația prin lovituri de tun. Otelul *Airolo* și cele-lalte case și edificii cari au fost dărâmate se aflau în partea de sus a satului. Locuitorii din acea parte sunt adăpostiți în gară și în casele din vecinătate.

Neeroloage. Subscriși cu inima înfrântă de durere aduc la cunoștință, că mult iubita și în veci neuitata lor soție, mamă, fiică, noră, soră cumnată și mătușe *Danița Bucurovici*, măritată Dr. Nicolae Popovici în etate de 22 ani după o scurtă dar prea fericită căsătorie de abia 10 luni, în urma unor lungi și grele suferințe și-a dat nobilul său suflet în mâinile creatorului în 21 Decembrie st. v. 1898 la 3^{3/4} oare dimineața. Rămășițele pământești se vor depune spre eternă odihnă în cimitierul gr.-orient. din Verșet, după rital gr.-or., în Decembrie st. v. 1898 la oare după amiază. Fie-i țărina ușoară și memoria binecuvântată! Dr. Nicolae Popovici, ca soț; Aurora și Valeria, ca fiice; Gregoriu și Maria Bucurovici, ca părinți; Baltazar Bucurovici, ca frate; Simeon și Iuliana Pocovici, ca soori; Ilie și Cătălina Dabici, Michail și Maria P. Moise, ca cumnați și cumnate; Maria, Valeria Aurora Dabici, Cornel și Minidora P. Moise, ca nepoți.

— Ni se mai anunță moartea lui Avram Mihail, preot în Romoșel, în etate de 43 ani; și a copilei Elena, fiică de 7 ani a preotului Ioan Popovici din Chisindia. — În veci amintirea lor.

— Alaltăeri a murit în *Macea* învățătorul *Ioan Vulpe* implinind abia 20 ani de viață.

Bibliografie. Un capitol din comptabilitatea după de I. C. Panțu, prof. la școala comercială superioară din Brașov. O broșură de 82 pagini 8° mare, în care se tractează principiile contabilității duble ilustrate cu diferite exemple, pe cari studiindu-le cu atențiune, poate ori și cine s'învete contabilitatea, adevărată țineră socotelor în economia proprie și în afacerile comerciale. O recomandăm tuturor, cari au daraveri comerciale. Prețul 50 cr. — 5 cr. porto. — De vânzare la Administrația „*Gazetei Transilvaniei*”, la librăria N. I. Ciurcu, Brașov și la Tipografia archidieceșană în Sibiu.

A nebunit de bucurie. Din Agram se știe, că un țeran cu numele *Nicola Novcovici*, mergând acolo ca să ridice suma de 100.000 fl., care a câștigat-o de la loteria ung. de clasă, de bucurie a nebunit. Nenorocitul a fost internat în casa alienaților din Agram.

Petrecere. Primim invitare la producțiunea teatrală musicală, ce se va aranja de tinerimea adultă din Vingar. Sâmbătă în 26 Decembrie (a II-a zi de Crăciun) st. v. a. c. în școala română ort. După producțiune urmează dans. Venitul curat e destinat pentru înființarea „bibliotecii școlare”. Începutul precis la 7 oare seara. Prețul de intrare de persoană 1 coroană. **Arangiatorii.** Oferte marinimoase se primesc cu mulțumită și se vor cuita pe cale publică. Programa. 1. „Cuvânt de deschidere”. 2. „Sum vânător”, cor în 4 voci de *.. 3. „Nerodul și Negustorul”, dialog de *.. 4. „Cărlanii”, vodevil de Negruzzi. 5. „Hai leliță sus la vie”, cor în 4 voci de D. Cupșa. 6. „Herșcu Baecescu”, de V. Alexandri.

Cuba a fost retrocedată la Anul Nou Statelor-Unite. În mijlocul unor părăzi militare, steagul spaniol a fost dat jos și pus în locul lui cel american.

Invitare la abonament

Decșhidem prin aceasta abonament pe Quart. I respectiv semestrul I 1899 la

„TRIBUNA POPORULUI”

Condițiunile de abonament, însemnate și în fruntea foii, sunt cele următoare:

În Monarchie:

Pe un an fl. 10.—
Pe 1/2 an „ 5.—
Pe 1/4 an „ 2.50
Pe o lună 1.—

Pentru România și străinătate.

Pe un an franci 40.—

NUMERII DE DUMINECA

pot fi abonați deosebit, ca foaie pentru popor, cu 2 fl. pe un an, având o întindere de 8 pagine: cele 4 pagine ale foii de zi, plus un adaus poporal de 4 pagine.

Domnii cari se abonează la foaia de zi cu 10 fl. pe an, nu au să mai plătească nimic pentru adausul poporal dela numărul de Dumineca.

Administrația

„TRIBUNA POPORULUI.”

ULTIME ȘTIRI

Rășbel sau pace?

Budapesta, 2 Ianuarie.

„P. Lloyd”, relevând, că și disidenții cer demisionarea lui Bánffy ca condiție de împăcare, srie:

„De ce trebuie stoarsă această depărtare în ciuda tuturor legilor firei în parlament, ba spre paguba însăși a parlamentarismului și a integrității garanțiilor naționale inatacabile. Cine ar putea să o spună în mod cinstit?...”

„Și de oare-ce așa stau lucrurile, dispăre tot mai mult speranța, că situația nepomenită a țării ar putea fi vindecată prin subordonarea opoziției sub dictatul cumințeniei și datorinței....”

„Hotărârea guvernului a ține pept asaltului furios și a nu lăsa ca unitatea și rezistența partidului liberal să nu fie primejduită, ne garantează, că ministrul-president știe pe deplin clar, ce mijloace să întrebuițeze întru rezolvarea pozitivă a crizei...”

Budapesta, 3 Ianuarie.

Se crede că la audiența ce a avut la Viena, baronul Bánffy a arătat M. Sale, că situația sa a devenit insuportabilă. În curând se așteaptă, ca demisia lui Bánffy să fie primită. M. Sa îi va exprima însă cea mai înaltă grație.

Opoziția kossuthistă a hotărât să demonstreze împotriva situației „ex-lex”.

Alegeri.

București, 2 Ianuarie.

La alegerea colegiului I din capitală lista liberală a întrunit 2374 voturi, cu 583 voturi mai mult ca la alegerea din Noembrie. Conservatorii nu au prezentat listă.

Editor: Aurel Popovici-Barciann.

Redactor responsabil Ioan Răssu Știrianu.

MARE DEPOSIT!!

Tea, Rum, Cogniac, Portocale, Smochine, Lămâi precum și tot soiul de **delicatese** se pot afla în prăvălia mea și se pot cumpăra cu cele mai moderate Prețuri.

MORITZ SAMSTAG.

256 3-5

Piața Arpad Nr. 4 (vis-à-vis de templul israelit).

„Victoria“

institut de credit și de economii
SOCIETATE PE ACȚII.

Arad, casa proprie, calea Arhiducele Iosif Nr. 2.

Intemeiată la 1887.

Capital de acții	fl.	300.000
Fond de rezervă	„	100.000
Depuneri	„	1,000.000
Circulația anuală	„	15,000.000

Primește depuneri spre fructificare, după care solvește 5% interese fără privire la termenul de abdicere.

Darea de venit după interese încă o solvește institutul separat.

După starea cassei, depuneri până la fl. 1000 se restituiesc îndată la prezentarea libelului fără abdicere.

Depuneri se pot face și prin postă și se efectuează momentan după sosirea comandei.

126-150

Direcțiunea institutului.

Cele mai frumoase și cele mai potrivite

Cadouri de crăciun și Anul-nou

se pot cumpăra în

bijuteria lui

Francisc Weinberger

259 3-3

în edificiul Hotelului Central. Arad.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Se primesc comande pentru următoarele lucruri:

Circulare și prețuri-curente

NOTE

Opuri și Broșuri

Strada Aulich Nr. 1.

Tipografia „Tribuna Poporului“ A. P. Barcianu Arad

Strada Aulich Nr. 1.

Diferite tipărituri pentru bănci

PLICURI

Invitări, cărți de vizită, anunțuri funebre

Prețuri foarte moderate.

Ori-ce comande se efectuează prompt.